

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Cursus Theologiæ Polemicæ Universæ

Pichler, Vitus

Augustæ Vindelicorum, Anno MDCCXIII.

§. 2. de peccato Originali.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39374

ergo omnis violatio gravis meretur pœnam æternam. C. levis. N. vel violatio Legis graviter obligantis. C. leviter obligantis. N. C. Sicut per hoc, quod Majestas obligans sit infinita, non obligamur infinitè, neq; peccatum propterea redditur infinitum; ita nec pœna erit immutabilis & æterna, etiam si transmittatur, quod Lex sit immutabilis & æterna. Ad 2. In quolibet quidem peccato intenditur alius finis, quàm DEUS, negativè & secundùm quid; illa tamen actio, quæ tantùm est leviter peccaminosa, non intendit aliquid creatum positivè, & tanquam finem suum simpliciter ultimum; quia venialiter peccans ita est affectus actu vel habitu, ut se & alias actiones suas referat ad DEUM, quem tanquam finem simpliciter ultimum non vult amittere per actionem leviter peccaminosam, utpote quam scit non prohiberi sub amissione ultimi finis. Ad 3. Quamvis culpa sit malum superioris ordinis quàm pœna, tamen in suo ordine datur etiam culpa levis respectu culpæ mortalis. Culpa autem levis exigit puniri pœnâ levi tantùm. Si verò con-

tenderes, debere infligi pœnam in genere mali æqualem culpæ, peccatum non posset puniri nisi alio peccato; quod absurdissimum est.

Dices 3. DEUS potest pro libitu disponere de sua creatura: ergo etiam pro peccato levi potest infligere pœnam gravem. 2. Quodlibet opus bonum ab homine justo factum meretur præmium æternum, & hoc DEUS justè tribuit: ergo etiam quodlibet opus malum justè punire potest pœnâ æternâ. R. Ad 1. D. C. potest infligere pœnam æternam pro levi peccato ut absolutus Dominus C. ut justus Judex N. C. ut justus Judex debet attendere proportionem inter culpam & pœnam: ferè sicut judex humanus non potest furtum unius crucigeri plectere suspendiõ. Ad 2. N. paritatem; quia non dedecet Misericordiam DEI promittere operi minimo maximum præmium, illudque, si fiat opus, tribuere: dedeceret autem DEUM peccato levissimo decernere pœnam maximam; cum hoc injustum & crudele esse videatur.

§. II.

De Peccato Originali.

SCiendum 1. per peccatum originale intelligi illud, quod homines, ex Adami stirpe per seminalem generationem descendentes, in ipsa conceptione contrahunt. Catholici de eo docent sequentia. 1. Omnium Adæ posterorum voluntates (exceptõ Chri-

stõ, & juxta piam & veram sententiã etiam B. V. M A R I A) fuisse à DEO obligatas voluntati Adami eo pacto, ut si Adam, humani generis caput, perseveraret in justitia originali, in qua creatus est, omnes posteri in ea nascerentur &c. si verò ipse peccando (per esum pomæ

pœni prohibiti) omnes pariter, posteri
 peccarent in & cum Adamo, atque a-
 mitterent donum iustitiæ originalis, a-
 liâque dona gratuita, ac alijs insuper
 pœnis involverentur. Fuitque hæc al-
 ligatio voluntatum omnibus antece-
 denter optabilis, quia præbebat longè
 majorem spem persistendi in obedientia
 & iustitia, quam si quilibet per se per-
 missus fuisset personaliter operari, &
 cœlum mereri, eò quòd nullus tanta
 naturæ & gratiæ dona, quantis instru-
 ctus fuerat Adam, sperare potuisset.
 Pròin 2. essentiam physicam peccati ori-
 ginalis consistere in ipso Adami peccato,
 moraliter in posteris perseverante, quæ
 moralis perseverantia consistit in nega-
 tione condignæ satisfactionis & condo-
 nationis. 3. Et hinc applicata per Baptis-
 mum condigna Christi satisfactione pec-
 catum originale verè tolli. 4. Ante quem
 Baptismum cuilibet suum proprium ori-
 ginis peccatum inesse, nec præcisè im-
 putari extrinsecè peccatum Adæ. 5.
 Effectus & pœnas peccati originalis
 esse 1. & principaliter privationem gra-
 tiæ sanctificantis & virtutum infusarum,
 in quibus consistebat iustitia originalis:
 unde omnes nascimur filij iræ Divinæ.
 2. Vulnus seu infirmitatem ipsius na-
 turæ, quæ consistit in obscuracione in-
 tellectus, in proclivitate voluntatis ad
 malum (quamvis permanserit ejus li-
 bertas) in rebellionem Concupiscentiæ,
 quæ dicitur sensualitas aut fomes pec-
 cati; nam ante lapsum ex dono gratuito
 Concupiscentia perfectè suberat ratio-
 ni. Nihil igitur immutatum esse in ip-
 sa natura & essentia hominis, aut ali-
 quam qualitatem ei superadditam,

R. P. Richter Theol. Polmica.

sed dona gratuita esse subtracta, & vari-
 as ejus agritudines, ac hujus vitæ misere-
 rias inde ortas.

Sc. 2. Lutheranos, nominatim 52.
 Gerardum & Lomerum, de peccato Ori-
 ginali ita sentire. 1. Dari quidem pec-
 catum originale, sed illud physicè con-
 sistere partim in privatione originalis ju-
 stitiæ, ac illius rectitudinis, quam ha-
 bebat homo ante lapsum in anima &
 corpore, quam rectitudinem dicunt
 fuisse illam *imaginem DEI*, ad quam
 homo fuit creatus; partim in intima cor-
 ruptione totius naturæ, quam dicunt
 esse qualitatem positivam cunctis homi-
 nis partibus arctissimè & intimè inha-
 rentem per totam vitam, vi cujus ad
 omne bonum ineptus, ad omne malum
 pronus, & iræ Divinæ obnoxius reddi-
 tur, ita ut nihil sani, sive in anima sive
 in corpore, post lapsum in eo sit à sum-
 mo vertice ad imum usque calcem,
 quam corruptionem seu morbidam qua-
 litatem communiter vocant *concupi-
 scentiam*; partim denique in reatu pœ-
 næ, seu in obligatione ad pœnas tam æ-
 ternas quam temporales. Nam docent
 2. pœnas peccati originalis aliquas esse
 æternas, scilicet apud illos, qui non ex
 aqua & Spiritu S. ad vitam æternam ro-
 nascuntur, alias esse temporales, ut
 sunt calamitates hujus vitæ, varios mor-
 bos, ac ipsam mortem corporis, alias
 verò simul esse pœnas & peccata, cujus-
 modi sunt pravi concupiscentiæ motus,
 cogitationes prævæ, & quavis actualia
 peccata. 3. Per Baptismum remitti &
 tolli quidem peccatum originale, qua-
 tenus est damnabile quid, & reum faci-
 ens hominem coram DEO, non tamen

l i i

quæ

quatenus est quædam vitiositas, inordinatio, qualitas morbida, pugnans cum Lege DEI, verbò, quatenus est Concupiscentia & corruptio nature, quæ post Baptismum manet, licet per hunc ita mortificetur, ut non regnet; atque peccatum esse perseverat, licet renatis non imputetur. 4. Etiam Embryoni nondum animato jam inesse peccatum originale propter immundum semen parentum. Quod ego quidem capere non possum, quomodo peccatum Adami etiam in sit creaturæ irrationali, quæ propter defectum animæ rationalis homo non est. Scilicet fundatur hic error crassissimus in alio, quo putant, Concupiscentiam carnis esse peccatum originale. Ex dictis

33. Sc. 3. Duplicem præcipuè nobis cum Lutheranis controversiam esse circa peccatum originale. 1. An illa morbida qualitas, qua inclinamur ad malum &c. seu Concupiscentia habitualiter in nobis existens per totam vitam (re ipsa non est morbida qualitas, sed vehemens passio appetitus sensitivi, vel ipse appetitus sensitivus ut rationali contrarius) sit ipsum peccatum originale, saltem partialiter; nam quod hæc Concupiscentia, ut actualiter allicit ad peccatum, peccatum actuale non sit, jam vidimus supra. 2. An per Baptismum verè ac penitus tollatur peccatum originale, an verò solummodo tegatur, hoc est, non amplius imputetur renatis, licet in se perseveret in quovis homine, & adhuc peccatum sit.

34. Dicendum 1. Peccatum originale non consistit in Concupiscentia, ne partialiter quidem. Prob. 1. Concupi-

scientia est effectus peccati originalis: ergo non est ipsum peccatum originale; nam causa & effectus necessariò distinguuntur realiter, alias idem posset causare seipsum. A. prob. quia Concupiscentia orta est ex peccato, & hæc morbida qualitas, qualem eam sibi fingunt Lutherani, est indita homini in pœnam peccati originalis. 2. Nihil, quod est physicum quid & materiale, potest habere rationem peccati, ut potest quod essentialiter est aliquid morale & spirituale, scilicet actus voluntatis: sed morbida illa qualitas est materialis & physica juxta ipsos: ergo. 3. Concupiscentia etiam est in bestiis: sed in his utique peccatum non est: ergo. 4. DEUS est auctor & causa Concupiscentiæ, quia est auctor nature, nature autem humanæ debita est Concupiscentia: atqui DEUS non potest esse auctor peccati: ergo Concupiscentia non potest esse peccatum. 5. Christus redemit nos ab omni peccato. 1. Jo. 1. v. 7. sed à Concupiscentia nos non redemit, ut patet ab experientia: ergo Concupiscentia peccatum non est, scilicet formale & propriè dictum. 6. Per Baptismum deletur peccatum originale totum: sed non tollitur Concupiscentia: siquidem

Dicendum 2. Peccatum originale verè & omnino tollitur per Baptismum, ita ut nihil peccati, & culpæ remaneat, licet maneat adhuc reatus pœnæ temporalis, vel pœnalitatum. Probat 1. ex Scriptura, in qua Christus dicitur *AGNUS DEI, qui TOLLIT PECCATUM mundi.* Jo. 1. Ego sum, ait Dominus, qui *DELEO INIQUITATES*

TES TUAS. Isa. 43. SICUT per inobedientiam unius hominis peccatores constituti sunt multi, ita & per unius obedientiam iusti constituentur multi. Rom. 5. sed per peccatum verè & omnino fuit ablata iustitia, nec solùm fuit tecta: ergo & per Baptismum debet iniustitia seu peccatum omnino tolli, non tantùm tegi. *Nihil damnationis est his, qui sunt in Christo* I. Ed. Rom. 8. v. 1. Baptismus vocatur *lavacrum regenerationis*. Tit. 6. v. 5. in quo lavamur, mundamur, sanctificamur: *abluti estis, sanctificati estis*. 1. Cor. 6. atqui esse mundatum, sanctificatum, dicit sordes esse sublatas, non tectas: sanctitatem veram esse collatam, non præcisè imputatam, sordibus peccatorum adhuc relictis. Jam subsumo. Verba Scripturæ juxta Gerardum sunt accipienda in sensu proprio, nisi evidenter probetur contrarium. J. n. probet Gerardus, vel alius Lutheranus, evidenter contrarium, & quidem ex sola Scriptura; nam aliud apud ipsos nullus est roboris.

Prob. 2. ex ratione pariter & ex Scriptura. Deus non potest non odisse hominem, in quo est peccatum; homo enim, in quo peccatum est, verè adhuc peccator est, sicut corpus, in quo est anima rationalis, verè est homo: atqui peccatorem Deus necessariò odit; *odio enim est Deo impius & impietas ejus*. Sap. 14. nec potest peccatum, ubi adest, non imputare. Quæso quomodo possum non imputare illi lepram, in quo est lepra, quamvis nullo tecta? quomodo possum talem reputare pro mundo? Sic Deus quomodo po-

test non imputare peccatum, si adest, & talem hominem reputare pro justo? nunquid ejusmodi iudicium esset falsum? Vel igitur Deus omnino tollit peccatum, vel illud imputat.

Notandum, hæc argumenta etiam probare, quòd peccata personalia, quando homo per Pœnitentiam justificatur, verè & omnino tollantur quoad culpam, & non præcisè tegantur, seu non imputentur. Quod specialiter adhuc confirmatur. Si peccata non verè tollantur in justificatione, tunc nunquam tolluntur; consequenter immundi & peccatis coinquinati intrebunt in Regnum cœlorum contra claram Scripturam Apoc. 12. atque DEUS inter amicos & Beatos in cœlo habebit sordibus peccatorum maculatos, lepra infectos, diaboli characteres insignitos; quis hoc credat?

Neque dicas, has sordes tegi umbraculo meritorum Christi, & non imputari: nam leprosus manet leprosus, & in se turpis, etiamsi pulchro ejus sordes tegantur pallio. Longè aliter Paulus sentit, dum scripsit ad Eph. 5. v. 26. *Ut Christus sanctificaret Ecclesiam, mundans lavacro aquæ in verbo vitæ, ut exhiberet ipse sibi gloriosam, NON HABENTEM maculam aut rugam &c.* Sequela autem probatur. Vel enim tolluntur peccata in hac vita, vel in altera? non in altera; quando enim & quo medio id fieret? sensus præterea fidelium semper fuit, extra statum vitæ non remitti peccatum grave, & illo infectos damnari æternum. Non in hac vita, quia non aliud medium in hac vita nobis datum est pro remissione pec-

carorum, quam Baptismus & Penitentia (juxta ipsos fides) at per hæc non verè tolluntur peccata juxta Adversarios, sed solum teguntur: ergo.

58. Ob. 1. Concupiscentia vocatur peccatum à S. Paulo sapius, & à S. Augustino: ergo est peccatum. R. vocatur peccatum improprie tantum & eatenus, quatenus orta est ex peccato rebellio concupiscentia, & quatenus inclinat ad peccatum, & illius causa fit accedente consensu voluntatis: sicut vitulus aureus propter similem rationem à Scriptura vocatur *peccatum* Deut. 9. v. 21. S. Augustinus non modò concupiscentiam non vocat peccatum, sed etiam negat, esse peccatum; dicit enim 1. contra duas epp. Pelag. c. 13. *concupiscentia etiam si vocetur peccatum, non utique quia peccatum est: sed quia peccato facta est, sic vocatur.* Et saepe clarissimè est pro nobis, imò in illo ipso loco, què Gerardus citat contra nos, apertè distinguit inter peccatum, & concupiscentiam seu infirmitatem nostræ naturæ ex peccato ortam, scilicet tract. 41. in Joan. ubi sic ait: *Nunquid quia deleta est iniquitas, nulla remansit infirmitas? Si non remansisset, sine peccato viveremus, scilicet remoto fomite & stimulo peccati.*

59. Ob. 2. *Beati, quorum remissa sunt iniquitates, & quorum tecta sunt peccata.* dicit David Psal. 31. *Omnia peccata impij NON IMPUT ABUNTUR*

ei. Ezech. 33. *Deus erat in Christo, mundum reconcilians sibi, NON REFUTANS illis delicta ipsorum.* 2. Cor. 5. ergo peccata non verè tolluntur, sed solummodo teguntur, non imputantur renatis & justificatis. R. N. C. Hujusmodi textus intelligendi sunt de vera absolutione & deletione peccatorum; quia Deo nihil potest esse tectum & occultatum, quod existit; & quod Deo dicitur regi, tolli omnino, & non amplius existere censendum est. Idem dicendum de non-imputatione; ideo enim Deus non imputat peccata, quia non amplius existant in justificatis, necessariò imputaturus, si existerent, quia aliàs non judicaret, prout res est, & exigit. Audi S. Augustinum, quem sumum esse volunt in hac re Adversarij. Is enarratione 2. in cit. Psal. 31. ait: *Cooperata sunt peccata, tecta sunt, ABOLITA sunt.* Item: *Quorum tecta sunt peccata: nec sic intelligatis: peccata cooperata sunt, quasi ibi sint & vivant.* Dices. S. Aug. l. 1. de nupt. & concupis. c. 25. ait, *peccatum in Baptismo dimitti, non ut non sit, sed ut in peccatum non imputetur:* ergo. R. textum esse corruptum à Luthero & Melancthone, quia pro voce *concupiscentiam* posuerunt vocem *peccatum.* S. Doctor nihil vult aliud, quam concupiscentiam remanere post Baptismum, eam tamen in peccatum non imputari, quia peccatum in se non est, sed tantum effectus peccati.